

Hodnocení dopadů regulace

Marek Havrda

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Hodnocení dopadů regulace (RIA)

Doporučení OECD (2012)

- Využívat RIA v rané fázi, tj. při formulaci nového regulatorního návrhu (před/současně s přípravou právního textu)
- Jasně specifikovat cíle nové regulace
- Účel: Vyhodnotit jak nejefektivněji dosáhnout stanovených cílů

RIA je trvalou součástí legislativního procesu v ČR od listopadu 2007

Základní metodologie : CBA

Analýza nákladů a užitků (CBA)

- Vyhodnocení dané regulace vzhledem k čistému sociálně-ekonomického přínosu pro společnost
- Kvantifikace – existuje důkaz, že lepší než výhradně kvalitativní zhodnocení (OECD), zejména pro posouzení alternativních řešení
- Monetizace – převedení na peníze, tj. stejnou jednotku

Zvlášť vyhodnocovat tzv. redistribuční efekty neboli transfery

Příklad: Směrnice o tabákových výrobcích (2014/40/EU)

Základní východiska studie PCP

- Využito: cost of illness [COI] – v souladu s doporučením EK rozšířeno o další nepřímé náklady (CEPS, 2013, s. 117)
- snaha o nalezení čistých nákladů pro společnost, tedy nákladů, které přímo snižují společenský blahobyt (Walker and Barnett 1999, Varian 2006, Walker 2011)
- transparentnost ohledně předpokladů a východisek
- konzervativní odhad nákladů
 - pouze problémoví hráči
 - emoční náklady započítány pouze u patologických hráčů ^ konzervativní odhad jejich počtu

Příklady nákladů (studie PCP)

- Hmotné
 - náklady vznikající v sektoru zdravotnictví
 - náklady na ztrátu produktivity
 - náklady související s nezaměstnaností
 - náklady na zločinnost a právní náklady
- Nehmotné
 - osobní a rodinné náklady
- Náklady na sebevraždy (hmotné i nehmotné)

Ne vše je možné vyčíslit

Příklady transferů (studie PCP)

- “Pouze” tzv. redistribuční efekt – čisté bohatství společnosti (welfare) se nemění (náklad pro jednoho zisk pro druhého)
- Daně (x náklady na výběr)
- Sociální transfery (x administrativa)
- Krádež (x vyšetřování či emocionální újma)
- Prohra patologického hráče

Podklad pro RIA

- Ex-ante analýza identifikovaných opatření – na základě evidence (co funguje)
- Specifikace konkrétních variant regulace
- Celkový očekávaný dopad navržených variant na specifikovaný cíl (tj. snížení celospolečenských nákladů)
- Výsledek: podklad pro výběr preferované varianty (jejich kombinace)

